

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Ars.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

parte pagamenti, in cōtractu emptio-
nis, & venditionis, à tali cōtractu re-
cedere non licet: quia cum pars pretij
sit soluta, res non est integra. C. quan-
do li. ab emp. di. l. vnica. Si verò data
sit tantum nomine arrę, ille qui dedit,
perdet arram, si per eum stat, quod cō-
tractus non sequatur. Quod si per eū
qui recipit arram stat, receptor arrę in
duplum restituet. Instit. de emp. & vē-
di. §. in his.

³ **ARRA**, quę ad matrimoniū per-
tinet, vt annulus, pecunia, vel aliud da-
tum sponse, quorum datio subarratio
vocatur, præsertim si per annuli im-
missione fiat, vulgò dicitur desponsa-
tio, & præsumitur matrimonium, nisi
probetur in contrariū. Vel esset cōtra-
ria cōsuetudo, vel ætas repugnaret. vt
not. in cap. tuę. de spon. impub. Si ve-
rò hæc à parētibus sint facta, sola spō-
salia præsumuntur, vt ibi dicit gl. per
modum tamen quo sponsalia à paren-
tibus contrahi possunt, vt infra. spon-
salia. §. 3. & 6.

⁴ **ARRA** sponsalitia, non secuto ma-
trimonio sine alterius culpa, simplici-
ter debet restitui, vt quia alter religio-
nem intrauit, vel est defunctus, vel re-
pertus est impedimētum, & huiusmo-
di. Si verò nō est secutum propter cul-
pam dantis, ipse qui dedit, perdet. Si
propter culpā recipientis, recipiens sol-
uet eam in duplum. C. de spon. l. arris.
In conscientia tamen secundū aliquos
non tenetur, nisi fuerit facta condem-
natio: quod potest colligi ex not. per
gl. in c. fraternitas. 2. q. 2. infra, pœ-
na. §. 1. sponsalia. §. 10.

ARREPTITIL.

⁵ **ARREPTITIL** facile discernun-
tur ab his, qui propriē rapiunt, vt
sunt prophete. quia in raptu prophe-
tarum nulla inordinatio contingit, si-
cut in arreptitijs, & furiosis. Tho. se-
cunda secundæ. q. 173. a. 3.

ARROGANTIA.

⁶ **ARROGANTIA**, qua sibi quis,
quod supra se est tribuit, siue il-
lud ad scientiā, potentiā, & authorita-
tem, vel bonā voluntatem pertineat,
peccatum est, quia contra rectā ratio-

nem: sed mortale non est, nisi id quod
sibi usurpat, sit contra Dei reuerentiā,
aut contra proximum, vt tyranni fa-
ciunt, vel finis vltimus in huiusmodi
elatione ponatur, vt de ambitione su-
pra dictum est, vel ceteri despiciantur,
sicut Phariseus, qui dicebat: non sum
sicut ceteri, &c.

² **ES** etiam frequēter venialis, quan-
do proximo non sit notabile præiudi-
ciū, neque Deo magna irreuerentia.

³ **NEQUE** leue peccatū, se meliorē
quā sit existimare, est, quoniā super-
bia species dicitur. Hæc secundū Ca-
ic. ibi, infra, Superbia. §. 2. 1.

⁴ **ARROGANTIA** non est idem
quod iactantia, sed sæpius eam efficit.
Tho. secunda secundæ. q. 172. ar. 1. ad 2.
Vnde arrogās, quod docet, humiliter
inferre nescit. d. 46. ca. 1. §.

ARROGATIO, supra Adop-
tio, per 10.

ARS.

¹ **ART** magicam, quę sub se cō-
tinet necromantiā, auguriā, &
sortem, licet appetere scire, dum mo-
dò propter finem bonum appetatur,
vt ad destruēdum, & bono modo ac-
quiratur, & conueniat personę, & nō
prohibeatur, & non sit periculum a-
licuius mali, vel maioris boni impedi-
mentum. Cum his cōditionibus non
solum appetere, sed etiā addiscere, quia
scire absolutē bonū est. Sed quia hæc ar-
tes non sunt scientiæ, sed dæmonum
fallacię, ideō earum vsus est prohibi-
tus, vt Aug. 7. li. confes. confitetur, &
Tho. secunda secundæ. q. 96. a. 1. & 10.
22. prohibuit sub pœna excommuni-
cationis. Ideō eis viuentes, & addiscen-
tes ad hoc vt viantur, mortaliter pec-
cant.

² **IMAGINES**, quę astronomicę à
quibusdam nominantur, ex dæmonū
operatione habent efficaciam, cuius
signum est, quod necesse est eis inscri-
bi quosdam characteres, qui naturali-
ter ad nihil operantur. Non enim
figura est naturalis operationis prin-
cipium. In quibusdam imaginibus, vt
in necromanticis, sunt inuocationes
expressę, ad expressa pacta cū demō-
nibus

nibus inita ita, in alijs sunt tacita pa-
cta per figurarum, seu characterum
quorundam signa, ideo huiusmodi artes
sunt penitus repudiandæ. secundum
Thom. ibi. 2. 2. ad 2. infra, Superstitio.
§. 3.

3 Ars si qua est, faciens ea quibus ho-
mines non nisi ad peccatum uti pos-
sunt, non est licita: & talia facientes,
vel vendentes, peccant, quia occasio-
nem alijs peccandi præbent. C. si cul-
pa. de iniur. & dam. dato, ut si quis ido-
la fabricaret, candelabra ad idolatriam,
vel aliqua alia pertinentia ad ritum lu-
dæorum simili ratione, vel ad usuram
& simoniam: secundum Ray. ad fur-
ta, ad artem magicam, & similia: secun-
dum Thom. secunda secundæ, quol.
169. a. 2. ad 4. tales mortaliter pecca-
rent.

4 Ars quæ facit aliqua, quibus ho-
mines ad bonum & ad malum uti pos-
sunt, non est prohibita, ut ars facienti
arma, chartas, scafos, fucos, & similia,
& facientes talia non ad malum v-
sum, & vendentes similiter, non pec-
cant mortaliter. Si autem scirent, quod
ille, cui vendunt, vult uti ad mortale
peccatum, ut ad bellum iniustum, ad
incantationes, peccarent mortaliter
vendendo, dantes auxilium, & coope-
rantes ad peccatum mortale, ut dicit
Caic. secunda secundæ. q. supra. melius
tamen facerent tales, si aliam artem
possent inuenire. Si tamen talis ars ef-
set prohibita, vel per Principes, vel per
Papam, non liceret ea uti, neque ven-
dere huiusmodi artificia ob prohi-
bitionem.

5 Qui vendunt huiusmodi prohibi-
ta, ut puta idolum, an teneantur resti-
tuere, vel dare pauperibus lucrum? dic-
tum secundum Ar. flo. quod non de præce-
pto, quamuis Pan. in c. multa sunt. ne-
cle. vel mon. dicat quod sic. infra, Re-
stitutio. §. 19.

6 Videntes balistis contra Chri-
stianos, intellige in bello iniusto, secun-
dum gl. in c. vnico, de sagittarijs. mor-
taliter peccant, & debent excommu-
nicari. Sed hodie canon iste pro nihilo
est, secundum Caic. in summa, ver.

sagittarij: dum quilibet bellum suum
ut iustum habet.

7 Ars histrionum, & instrumento-
rum musicalium, si fiat debito modo,
& a personis, quibus non prohibetur,
& temporibus debitis, non per turpia
verba, & dare eis etiam aliquid, non est
illicitum, supra, Adulatio. §. 4. infra, Hi-
strico. §. 1. & 2.

8 Ars mercatoria non est licita, quan-
do mercatores inter se conueniunt, ut
alios non instruant, aut non vendant
nisi certo modo, causa fraudis, secun-
dum Panor. post Inno. de appel. in fi.
c. significante. secus si ex privilegio,
vel ex consuetudine hoc facerent, vel
propter aliquam causam licitam, non
autem propter causam illicitam, etiã
si iuramento firmassent, infra, Mercã-
tia. per totum. Monopolium per to-
tum.

9 Artes in quibus periculum viræ
proprie vel alienæ imminet, ut in plu-
ribus vel frequenter, sicut ars trãscun-
tium super chordas, ars torneamen-
torum (quæ est prohibita. de torneam-
c. 1) non possunt sine mortali peccato
exerceri, quia exponere se, vel alium,
periculo mortis, nisi pro honore Dei,
vel salute animæ. & c. mortale est. ne-
que ars facientium fucos, quibus mu-
lieres faciem pingunt, illicita est, eũ &
mulier sine peccato se ornare queat, ut
dicit Tho. secunda secundæ. q. 119.
Ideo male faciunt hi, qui talibus ne-
gant absolutionem.

ASSASINVS.

1 Assassini erant quidam homi-
nes infideles, qui de facili induce-
bantur ad occidendum Christianos,
& contra, non eos, sed inducentes, est
lata excommunicatio. in 6. de homic. c.
pro humani. & bona istorum sunt ea
pientium, si sunt bona temporalia, &
sit declaratum per sententiam iudicis il-
los esse assassinos, vel deductores, vel
mandatores talium, secundum Ioan.
And. in d. c. pro humani. infra. Exco-
municatio. §. 77.

2 Vnum notabile hic accipe, quod
quando iura dicunt pœnam imponi
ipso iure, vel ipso facto, debent intelli-
gi, dum-